

Beste inwoner,

Deze editie van de 3M-saneringsnieuwsbrief geeft updates over:

- [Materialen bewonersvergadering](#)
- [Voortgang tijdelijke brug](#)
- [Huisbezoeken in clusters 4, 9, 10 en 18](#)
- [Veldtesten op landbouwgebied](#)
- [Veldtesten in natuurgebied](#)

Peter Vermeulen

De materialen van de bewonersvergadering staan online

De video van de infomarkt voor de sanering in zone 1A staat online. Die geeft u informatie over de verschillende stappen van de sanering en de actuele planning per cluster.

[Materialen infomarkt](#)

Voortgang tijdelijke brug

In maart ging de bouw van de tijdelijke werfbrug over de E34 in Zwijndrecht van start. De brug zal meer dan 200 meter lang zijn en verbindt de tijdelijke opslagplaats voor grond (TOP) ten zuiden van de E34 rechtstreeks met de 3M-

site ten noorden van de snelweg. Dankzij de brug moet de aan- en afvoer van gronden van het saneringsproject niet door de woonkern van Zwijndrecht passeren.

Aanleg van de pijlers

In een eerste fase worden de bruggenhoofden gebouwd. Daarna wordt de brug zelf op zijn plaats gehesen. Werken waarvoor tijdelijke inname van rijstroken noodzakelijk is, worden uitgevoerd tijdens daluren, zoals 's nachts of in het weekend. Verder worden er maatregelen genomen om de hinder op de E34 en parallelwegen te beperken.

Volgende stappen

Na de bouw van de brug leggen we de tijdelijke opslagplaats voor grond aan. Ten slotte richten we de werf voor de saneringswerken in en kan de effectieve sanering van de tuinen in zone 1A beginnen.

Huisbezoeken in clusters 4, 9, 10 en 18

IGEMO, de centrale PFAS-ombudsdienst, voert momenteel huisbezoeken uit in clusters 4, 9, 10 en 18. Zij geven de verzamelde gegevens daarna door aan Topovision. Deze onafhankelijke tuinexpert maakt dan zelf een afspraak voor de waardebeoordeling van elk perceel in deze clusters. Van zodra Topovision klaar is met de waardebeoordeling delen ze deze documenten met de eigenaar van elk perceel.

Voor bewoners van cluster 13 organiseren we dit najaar bijkomende workshops rond het herstel van hun tuin. Hier begeleidt de tuinexpert u in het maken van uw keuze voor de heraanleg van uw tuin.

Veldtesten landbouwgebied

Ter voorbereiding van het bodemsaneringsproject voor landbouwgebieden testen we verschillende saneringstechnieken in het veld. We zoeken hiermee naar een techniek waarbij landbouwactiviteiten mogelijk blijven na de sanering. Samen met het ILVO, de UHasselt en bodemexpert ERM voeren we testen uit aan de Graanmolenstraat en de Neerstraat.

Veldtest Graanmolenstraat

In de Graanmolenstraat testen we hoe we de opname van PFAS in gewassen kunnen verminderen door een substraat toe te voegen. In 2025 hebben we de impact op maïs getest. Uit ons onderzoek bleek dat de toevoeging van dit substraat geen invloed had op de opbrengst of verteerbaarheid van de maïs. De maïs nam nauwelijks PFAS op. We onderzoeken nog verder hoe PFAS zich precies in de plant verdeelt.

Eind 2025 zaaiden we op hetzelfde veld gras in. In april hebben we dit gras een eerste keer geoogst en de analyses naar de opname van PFAS in dit gras zijn nu bezig. Later op het jaar oogsten we nog enkele keren.

Veldtesten in de Neerstraat

In de Neerstraat onderzoeken we al sinds 2025 hoe de bodem zich herstelt na een leeflaagsanering. Hiervoor vergelijken we vooral de groei van gras en maïs in

het gesaneerde en het niet-gesaneerde gebied. De tests lopen ook volgend jaar nog verder.

We testen er ook hetzelfde substraat als in de Graanmolenstraat in een nieuw testveld. In de Neerstraat testen we de impact op aardappelen, voederbieten, zomergerst en zomertarwe. Na de oogst van deze gewassen testen we hoe ze PFAS opnemen en wat de invloed is van het substraat.

Testen natuurgebied

3M Belgium bereidt een bodemsaneringsproject voor natuurgebieden voor. Daarvoor testen we momenteel een reeks saneringstechnieken die we hier kunnen gebruiken. Daarbij willen we niet invasief te werk gaan. We proberen daarom de natuur steeds zo veel mogelijk het werk zelf te laten doen.

Onderzoekers van de UHasselt en NGI werken aan een circulaire oplossing waarbij ze geoogst riet omvormen tot biochar, een product dat PFAS als een spons kan absorberen. Hiernaast onderzoekt de UHasselt of inheemse moerasplanten PFAS in open water via hun wortels kunnen opnemen. Afhankelijk van deze labotesten, zullen we in een volgende stap veldtesten

uitvoeren. Een laatste test loopt met nieuw aangeplante bomen om PFAS uit het grondwater op te nemen. Hiervoor hebben we op ons terrein naast de Blokkersdijk een 24-tal nieuwe bomen geplant.

De resultaten van de lopende testen zullen bepalen welke technieken we gaan gebruiken in dit bodemsaneringsplan.

Stel gerust vragen

We staan klaar om eventuele vragen te beantwoorden. U kunt contact opnemen met de ombudsdienst:

- Telefonisch op weekdays tussen 9u en 17u via 015/28 65 82 of 0471/20 43 43
 - Per e-mail via PFOSombudsdienst@igemo.be
 - U kunt ook telefonisch een fysiek overleg aanvragen
-

Aanmelden nieuwsbrief

Wenst u via mail op de hoogte te blijven van onze activiteiten in Zwijndrecht, schrijf u dan in voor onze nieuwsbrief.

We zouden het ten zeerste appreciëren moest u deze boodschap ook verder verspreiden. Hoe meer bewoners de nieuwsbrief ontvangen, hoe beter de buurt op de hoogte is van de acties.

Schrijf je in